

“Memento Mori”

Bijbellezing: Jakobus 4:13-17

Broeders en zusters, laten we naar elkaars handpalmen kijken. Als we goed kijken, vormen de lijnen van onze handen dezelfde letter op de palm van onze hand. Welke letter is dat? Inderdaad. De letter M. Op de palm van de rechter- en linkerhand bevindt zich de letter M. M&M. Deze M&M kan ons inderdaad aan dit product doen denken (Foto 1) maar de M-M in de palm van onze hand kan ons ook aan een afkorting doen denken, namelijk Memento Mori (Foto 2).

Memento Mori is een oude Latijnse term die wordt gebruikt als herinnering aan de dood. Om ons er allemaal aan te herinneren dat dit leven op een dag zal eindigen. Memento Mori herinnert ons slechts aan de dood, maar legt verder niet uit wat er na de dood komt.

Memento Mori wordt vertaald als ‘gedenk je sterfelijkheid’ of ‘gedenk te sterven’. Misschien zijn sommige mensen niet gewend om over de dood te praten. Maar Memento Mori herinnert ons er allemaal aan dat de dood onvermijdelijk is.

Zelfs nu, met de vooruitgang in de technologie, zijn er verschillende pogingen om ervoor te zorgen dat mensen langer in deze wereld kunnen leven. Zoals deze persoon deed. Weet iemand wie deze persoon is? (Foto 3) Hij is Sam Altman, CEO en medeoprichter van OpenAI, een non-profitorganisatie gespecialiseerd in onderzoek en ontwikkeling van kunstmatige intelligentie. Hij is ook de uitvinder en baas van ChatGPT, dat momenteel populair is.

Nog niet zo lang geleden gaf Sam Altman ongeveer 2,7 biljoen roepia of ongeveer 167 miljard euro uit aan Retro BioScience voor onderzoeksinvesteringen om de menselijke levensduur te verlengen, zodat we 10 jaar langer zouden kunnen leven. Retro BioScience is ook van plan therapieën te ontwerpen om verschillende soorten ziekten te voorkomen. Hier zien we de pogingen van mensen om de dood te vertragen.

Broeders en zusters die geliefd zijn door de Heer Jezus.

Als we het over de dood hebben, betekent dit niet dat we de dood verwachten. Maar ik wil jullie herinneren aan de realiteit van het leven in deze wereld dat we vroeg of laat allemaal deze wereld zullen verlaten. Ons leven in deze wereld is slechts tijdelijk. En niemand weet wanneer dat moment zal zijn.

De woorden ‘Memento Mori’ werden voor het eerst gebruikt in de Middeleeuwen door filosofen. Net als Plato en Socrates waren deze twee filosofen de grondleggers van het idee van ‘de dag van de dood’, dat bekend werd als "Memento Mori".

Voor sommige mensen is de dood een beangstigende en verdrietige zaak. Want behalve dat we niet weten wat er na de dood komt totdat we het daadwerkelijk ervaren, scheidt de dood ons ook van onze dierbaren die ons zijn voorgedaan.

Dus hoe moeten we dit leven leiden dat eindigt in de dood? We kunnen leren van het leven van de apostel Paulus. In Filippenzen 1:21 getuigt Paulus dat voor hem 'leven Christus is en sterven winst'. Hij wilde dat Christus verheerlijkt zou worden door zijn leven en dood. Als

Paulus in de wereld moest leven, betekende dit dat hij moest werken om vrucht te dragen. Terwijl wanneer hij stierf, hij bij Christus zou gaan wonen.

Wij geloven dat onze Heer, Jezus Christus, stierf, verrees en naar de hemel opsteeg. Niet alleen dat, Hij beloofde ook verlossing en eeuwig leven door de vergeving van zonden. Wij geloven ook dat degenen die in Hem zijn ontvallen, samen met Hem door God zullen worden bijeengebracht. Omdat Christus de opstanding en het leven is, kunnen we aan Hem toevertrouwen wat er na de dood met ons leven zal gebeuren.

Dus terwijl we nog steeds de kans krijgen: leef voor Christus, leef als dienaren en getuigen van Christus in deze wereld. We moeten dit leven verstandig leven, zodat we de inhoud van het leven, dat God verheerlijkt, achter ons kunnen laten. En als onze tijd voorbij is en we naar huis worden geroepen, zullen we er klaar voor zijn, omdat we geloven dat iedereen die volgens Zijn wil leeft de glorie van God zal zien.

De vraag is: beseft iedereen dat ze zullen sterven? Blijkbaar niet. Daarom verschijnt deze waarschuwing: "Memento Mori". Want het blijkt dat nogal wat mensen denken alsof ze nooit zullen sterven. Dit soort mensen leven dit leven vrijelijk zoals ze willen en zonder enige angst en denken alsof ze voor altijd leven.

In de Bijbel herinneren we ons het verhaal van één van de criminelen die samen met Jezus werd gekruisigd. Op het moment van zijn overlijden, in plaats van te beseffen dat zijn dood nabij was en zich te bekeren, lasterde hij nog steeds Jezus. Sommigen zeggen: 'Hoe goed en verstandig we in de wereld leven, wordt bepaald door hoe bewust we zijn dat het leven in deze wereld een einde heeft.' Niemand leeft eeuwig in deze wereld. Denk daarom aan de dag van overlijden – Memento Mori.

Memento Mori kan ons ertoe brengen een dieper en liefdevoller leven te leiden in dit leven, en in het leven dat komt. Om de betekenis van deze twee woorden te begrijpen, is het natuurlijk en menselijk als we ons een beetje zorgen maken over dit leven, omdat ons leven in deze wereld erg kort is. Onze passage zegt ook duidelijk: "Het leven is als een damp die even verschijnt en dan verdwijnt" (Jakobus 4:14b).

Het doel van Memento Mori is relevant voor wat de auteur van het boek Jakobus schreef, door ons eraan te herinneren dat het leven in de wereld niet eeuwig maar slechts tijdelijk is. Memento Mori maakt ons bewust van wat echt belangrijk is in het leven. Wat we hebben nagestreefd en waar we ons uiteindelijk stevig aan hebben vastgehouden, is slechts verspilling. Dus waar moeten we trots op zijn in deze wereld? Alles is nutteloos.

Luxe auto's, veel geld, mooie huizen, waardevolle bezittingen, alles zal uiteindelijk verdwijnen en zal niet eeuwig zijn. Willen wij, net als wrok, haat en hartzeer, deze blijven meedragen totdat wij God van aangezicht tot aangezicht ontmoeten? Natuurlijk niet, nee. Omdat we er allemaal naar verlangen om met een vredig hart naar huis terug te keren naar Onze Vader.

Laten we proberen dieper na te denken en de betekenis van Memento Mori te interpreteren. Veel mensen leven in trots en hebzucht, omdat ze zelden nadenken over de

dag waarop ze sterven. Zoals onze passage waarschuwt, hadden handelaren destijds het gevoel dat ze in staat waren te doen wat ze wilden.

Ze zeiden: "Vandaag of morgen gaan we naar die en die stad, en daar zullen we een jaar blijven, handel drijven en winst maken." Alsof ze het volkomen zeker wisten wat er zou gebeuren. Sterker nog, ze wisten niet eens wat er de volgende dag zou gebeuren.

De schrijver van het boek Jakobus gaf hen advies. Ze zouden moeten zeggen: "Als God het wil..." In het Latijn *Deo Volente*. Of een ander woord dat we vaak horen: 'Insjallah'. Het gezegde als God het wil, of *Deo Volente*, was in die tijd geen typisch gezegde onder christenen, maar werd ook door Griekse filosofen gebruikt.

Maar wees voorzichtig met het vaak zeggen van "Insjallah" of "Deo Volente". Waarom? Als we de woorden 'Als God het wil' zeggen, klinkt het spiritueel en vroom, nietwaar? Maar dit gezegde wordt vaak een mantra om ons persoonlijk geluk en succes te garanderen. Deze uitspraak wordt vaak gebruikt als een instrument om onze verantwoordelijkheid op God af te schuiven.

Door te zeggen 'Als God het wil' hopen we eigenlijk alleen maar en zijn wij niet degenen die de beslissing nemen. Soevereiniteit ligt in de handen van God. Want als God het niet wil, ook al hebben we het geprobeerd of de best mogelijke plannen gemaakt, dan zullen de dingen die we hebben gepland niet gebeuren.

Het is dus duidelijk dat niet de woorden 'Als God het wil' belangrijk zijn, maar onze houding en gedachten. Een houding van hart en geest die alles overgeeft aan Gods wil en soevereiniteit. Natuurlijk kunnen we plannen maken, maar God is degene die het bepaalt.

Broeders en zusters die geliefd zijn door de Heer Jezus, *Memento Mori* nodigt ons uit om de dag dat we zullen sterven te herdenken. Omdat het besef van de dood ons ertoe kan brengen een zinvoller en verstandiger leven te leiden. Zolang we nog steeds de kans krijgen om in deze wereld te leven, moeten we goedheid en positieve dingen delen en verspreiden onder onze burens.

Aan de andere kant, de bitterheid van het leven en de negatieve dingen die we hebben meegemaakt, zijn genoeg alleen voor ons. Verspreid het niet en geef het niet door aan andere mensen, zodat ook zij gewond raken of de negatieve dingen ervaren die wij hebben meegemaakt.

Laten we de dagen van ons leven zo goed mogelijk gebruiken, rolmodellen zijn in elke taak en verantwoordelijkheid die God ons heeft toevertrouwd. Wees discipelen van Christus die in alle activiteiten het voorbeeld van Christus kunnen tonen. Waar God ons ook plaatst, laat onze aanwezigheid een positieve impact hebben. Geloof me, als de dood intreedt, zullen onze namen genoemd worden in het Koninkrijk der Hemelen.

Ter afsluiting van deze preek is er een verhaal over een vader die 's avonds altijd zijn haar kamt voordat hij naar bed gaat. Zijn zoon vroeg zich af: waarom kamt vader altijd zijn haar voordat hij gaat slapen? Niet om stress te verlichten of om de bloedsomloop in het hoofd te

verbeteren. Maar wat antwoordde de vader? 'We weten niet wanneer we naar huis zullen worden geroepen in het huis van onze Vader in de hemel. Het is onze taak om altijd klaar en op onze hoede te zijn.' Memento Mori – Denk aan de dag van overlijden. De Heer Jezus zegene ons allemaal.

AMEN.